

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Octavo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

SEPTIMO.

Ecclesiastica
obedientia.

¶ Secundum opus huius præcepti est, honorem habere & obedire spirituali patri sanctæ Ecclesiæ catholicæ, Ecclesiasticæ potestati, præcipienti, prohibenti, constituenti, ordinanti, excommunicanti, absolventi, ut nos ei obtemperemus, & sicut corporales patres honoramus, timeamus, & diligimus, ita etiã spirituali superioritati in omnibus rebus quæ tribus primis præceptis dei non sunt contrariæ, obsequamur. At qui in hoc opere multo deterius res agit quam in priore. Nam Ecclesiasticam potestatem deceret peccata excommunicatione, anathemate, & legibus punire, & suos spirituales filios cogere ad bonitatem, ut causam haberent hæc opera faciendi, & se in obedientia exercendi, sed & honorem ipsam. Nos vero videmus ab ea nullam dari operam, ut suos in officio cõtineat, sed sic agere erga populares & subiectos suos, tanquã matres se iuvenes suos amatores, ut Osee 2. dicitur. Non prædicant, non docent, non resistunt, non reprehendunt, non puniunt, & breuiter, nullum est reliquum regimen Ecclesiasticum in tota Christiana republica. Quid ergo possem de hoc opere dicere? Reliqui sunt adhuc aliquot pauci dies ieiuniales & festi, quos præstitit abrogare. At hoc nemo curat. Ita nihil hodie floret, nisi excommunicatio, propter pecuniam exercitata, quæ ne ipsa quidem esse deberet. Sed Ecclesiasticæ potestati præstandum esset, ut adulterium, impudicitia, gula, ostentatio popularis, immoderata rerum luxuria, & id genus alia peccata & probra seuerissime punirentur & coercerentur. Sed & ut collegia sacerdotum, cenobia, parochiæ, scholæ, probe instituerentur, & in his dei cultura religiose conseruarentur, iuuenus, masculi & puellæ in scholis & monasterijs bonis doctoribus viris prouiderentur, ut optime educarentur. Ut senes bonis exemplis prodesse, & Christiana republica egregia iuuentute impleverentur & onarentur. Sic enim sanctus Paulus docet discipulum suum Titum, ut omnes ordines siue status, iuuenes & senes, viros & feminas probe doceat & regat. Hodie vero suo quisque viuimus arbitrio. Qui seipsum docet habet. Imò vero eo prochi dolor res recidit, ut loca in quibus probitas sit docenda, scholæ nebulonum facta sint. Ita ut ferocientis iuuentutis curam nemo habeat.

OCTAVO,

Officium
Ecclesiasticæ
potestatis.

¶ Si ergo hoc ordine res agerentur, dici posset quomodo honor & obedientia fieri deberet. Sed nunc fit, sicut cum corporalibus patribus, nimum arbitrij & voluntatis permittentibus suis liberis. Nam Ecclesiastica potestas nunc permittit, dispensat, & accepta pecunia vicissim indulget plus quàm possit indulgere. Hic omittam plura dicere. Plura enim videmus quam bene fit. Auaritia sedet in regimine. Et quod prohibendum erat ab Ecclesiastica potestate docet. Ad hæc est quod oculos omni-

um expositum, sacrorum siue spiritualium statum, multo propterea
rem & populariorem esse quam profanorum siue secularium. Quare
necesse est rempublicam Christianam perire, & hoc preceptum subverti.
Vbi enim talis aliquis Episcopus esset qui tanta diligentia & opera om-
nes ordines siue stat⁹ curare deberet, inspectare, visitare, conari, ut debet,
certe vel vna sola ciuitas ei fieret nimia. Nam & Apostolorum tempo-
ribus, quum Ecclesia florentissima esset, singulis ciuitatibus singuli erant
episcopi, estum minima pars mundi Christiana esset. Quomodo ergo
foeliciter cum rebus humanis agatur, vno Episcopo tantum, altero
tantum, hoc totum, illo dimidium orbem terrarum sibi vendicante &
volente? Temporis igitur huius est, deum obsecrare pro gratia. Eccle-
siasticę enim potestatis habemus satis, sed ecclesiastici regiminis vel nihil
vel minimum. Interim poterit adiuuare qui scit, ut collegia sacerdotum,
cenobia, parrochię, & scholę bene curentur & regantur. Nam & hoc
quoq; esset officij Ecclesiasticę potestatis, ut minus collegiorum, monas-
teriorum, scholarum faceret, vbi non possent prouentibus ornari. Mul-
to enim melius est nullum monasterium vel collegium, quam malum
regimen, mala administratio in illis, qua deus tantum grauius offenditur.

NONO.

¶ Quando igitur superioritas suum officium & opus adeo permittit
concedere, & adeo peruersa est, necessario sequitur ut sua potestate abusa-
tatur, sibi proponens externa mala opera, non secus atq; parentes, si quid
preceptum quod contra deum sit. Hic enim oportet nos sapere. Nam
Apostolus predixit, ea tempora periculosa futura, in quibus huiusmodi
superiores siue magistratus imperarent. Habet enim hanc speciem quas
si repugnetur eorum potestati, quando vel non sit, vel impeditur quic-
quid statuunt. Tum ergo sumamus in manu tria prima precepta dei,
& dexteram tabulam, certi, neminem mortalium neq; Episcopum, &
Papam, neq; Angelos posse quippiam statuere vel precipere, his tribus
preceptis & eorum operibus contrarium, diuersum, repugnans & non
auxiliare. Quod si contra moluntur, nihil neq; valet, neq; obligat.
Nos quoq; peccamus eiusmodi preceptis & constitutionibus obtem-
perantes, vel ea patientes & conuiuētes. Ex quo facile est intelligere, quā
non comprehendantur egroti preceptis ieiunij, sed ne grauidę quidē mulie-
res, & qui alioq; cura iacturā ieiunare nō possūt. Atq; ut alioq; ferantur,
nra etate ex Roma nihil aliud proficiscit, nisi empōriū & nūdiatio rerū
Ecclesiasticarū, q̄ publicę & ipudēter emūtur & vādūtur, remissioes si-
ue indulgētię, parrochię, cenobia, dioceses, ppositurę, sacerdotia siue bñs
ficia Ecclesiastica, & quicquid vnq; passim cōditū siue fūdātū ē ad dei cultus
ram, p quę nō solū oēs opes, facultates, & pecunię orbis terrarū Romā
aguntur & trahuntur, quę minima fuerit iactura, sed etiam parrochię

Quatenus
obligatio
minimum tras
ditiones.